

**PM Rotel IX (Dnr KS 2018/1741)**

## **En anpassning av bestämmelser om kontroll i livsmedelskedjan till EU:s nya kontrollförordning (Ds 2018:41)**

Remiss från Näringsdepartementet

Remisstid den 1 april 2019

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Remissen besvaras med hänvisning till vad som sägs i promemorian.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

**Föredragande borgarrådet Katarina Luhr** anför följande.

### Ärendet

Stockholms stad har fått departementspromemorian En anpassning av bestämmelser om kontroll i livsmedelskedjan till EU:s nya kontrollförordning (Ds 2018:41) på remiss från Näringsdepartementet. Departementspromemorian syftar till att anpassa svensk lagstiftning till den nya kontrollförordningen. I kontrollförordningen regleras hur den offentliga kontrollen bland EU:s medlemsländer ska organiseras, finansieras och genomföras.

Den nya kontrollförordningen ska tillämpas vid offentlig kontroll som utförs för att säkerställa att unionslagstiftningen inom en rad olika sakområden följs, oavsett om de närmare tillämpningsbestämmelserna har fastställts på unionsnivå eller i medlemsstaternas nationella lagstiftning.

### Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och miljö- och hälsoskyddsnämnden.

*Stadsledningskontoret* ser positivt på förslaget men menar att det är viktigt att fortsätta utreda och följa upp konsekvenserna vid en anpassning av kontrollförordningen.

*Miljö- och hälsoskyddsnämnden* är positiv till anpassningen, lämnar förslag på ytterligare förbättringar samt lyfter en del osäkerheter kring efterhandsdebitering.

### Mina synpunkter

Maten spelar en central roll för mänskligheten. Produktion, hantering och konsumtion av livsmedel påverkar människors hälsa och livskvalitet samtidigt som påverkan på miljö och klimat är stor. Livsmedelslagstiftningen, som syftar till att skydda människors och djurs hälsa och värna om medborgarnas intressen i egenskap av konsumenter, är viktig, i och med detta.

Målet med lagstiftningen är att människor inte ska behöva riskera att bli sjuka för att maten hanterats fel eller för att den saknar information om allergiframkallande ämnen. Den ska också säkerställa att konsumenterna inte ska vilseledas eller luras av märkning, presentation eller felaktig information om maten.

Jag välkomnar den nya kontrollförordningen, som syftar till att harmonisera och effektivisera kontroll av livsmedel inom EU och säkerställa att unionslagstiftningen följs.

Jag är särskilt positiv till de av utredningen föreslagna nya bestämmelserna som inför möjligheten att genomföra s.k. kontrollköp. Kontrollköp genomförs anonymt och oanmält, och har visat sig vara ett effektivt verktyg för att belysa eventuella brister vad gäller kvaliteten av produkter eller arbetsmetoder. Det är en möjlighet som länge har efterfrågats inom just livsmedelsområdet.

Jag välkomnar också de av utredningen föreslagna nya bestämmelser om skydd för visselblåsare som avslöjar bristande efterlevnad av den nya kontrollförordningen. Personer som tipsar myndigheter om brister i efterlevnaden av livsmedelslagstiftningen i stort spelar en viktig roll för att hjälpa den offentliga sektorn att säkerställa kvaliteten på livsmedlen. Därför är det angeläget att de som vågar berätta om oegentligheter också får ett ökat skydd. Här vill jag dock lyfta att det är av särskild vikt att detta skydd utformas på ett ändamålsenligt sätt. Såsom utredningen föreslår det i dagsläget är skyddet till visselblåsare begränsat till de situationer som gäller genomförandet av den offentliga kontrollen. Utöver det finns det även tillämpningssvårigheter vad gäller skyddet till visselblåsare som är viktiga att vidare utreda och följa upp, exempelvis hur en person kan garanteras anonymitet.

Utredningen föreslår också en förändring av modellen för avgiftsfinansiering. I stället för dagens årliga fasta avgift som betalas i förhand till efterhandsdebitering, med en avgift baserad på timersättning. Det är en förändring som är principiellt rimlig och mer rättvis, men som även skulle kunna leda till att i synnerhet mindre företag, får minskade möjligheter till förutsägbara och utspridda avgiftskostnader. Mot denna bakgrund vill jag understryka vikten att fortsätta utreda och följa upp denna del av förslaget.

Stockholm den 13 mars 2019

KATARINA LUHR

#### Bilaga

Remissen En anpassning av bestämmelser om kontroll i livsmedelskedjan till EU:s nya kontrollförordning (Ds 2018:41)

**Borgarrådsberedningen** tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

## Ärendet

Stockholms stad har fått departementspromemorian En anpassning av bestämmelser om kontroll i livsmedelskedjan till EU:s nya kontrollförordning (Ds 2018:41) på remiss från Näringsdepartementet. Departementspromemorian syftar till att anpassa svensk lagstiftning till den nya kontrollförordningen. I kontrollförordningen regleras hur den offentliga kontrollen bland EU:s medlemsländer ska organiseras, finansieras och genomföras.

Den nya kontrollförordningen ska tillämpas vid offentlig kontroll som utförs för att säkerställa att unionslagstiftningen inom en rad olika sakområden följs, oavsett om de närmare tillämpningsbestämmelserna har fastställts på unionsnivå eller i medlemsstaternas nationella lagstiftning.

## Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och miljö- och hälsoskyddsnämnden.

### **Stadsledningskontoret**

**Stadsledningskontorets** tjänsteutlåtande daterat den 1 mars 2019 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret anser att det är positivt att bestämmelserna i kontrollförordningen utformas på ett sätt som bidrar till en harmonisering av kontroll inom EU och som ska leda till en ökad effektivitet och till ett minskat behov av nationella tolkningar. Kontoret anser vidare att det är positivt att förutsättningar skapas för en tydligare koppling mellan avgift och kontroll och att incitament skapas för en mer kostnadseffektiv kontroll.

Förslaget om efterhandsdebitering ligger väl i linje med stadens ambitioner om att vara tillmötesgående, opartisk och effektiv i kontakten med Stockholms näringsliv. Samtidigt konstaterar stadsledningskontoret att konsekvenser gällande efterhandsdebitering inte är helt tydliga av vad som framkommer i remissen, varför det är viktigt att fortsätta utreda och följa upp förslaget.

### **Miljö- och hälsoskyddsnämnden**

**Miljö- och hälsoskyddsnämnden** beslutade vid sitt sammanträde den 12 februari 2019 följande.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag.

**Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen** tjänsteutlåtande daterat den 28 januari 2019 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen är överlag positiv till den nya kontrollförordningen och tillstyrker i stort de förändringar som föreslås i promemorian. De flesta ändringar bedöms för nämndens del inte medföra någon större praktisk förändring i förhållande till vad som gäller idag. Förvaltningen är emellertid särskilt positiv till det nya utredningsverktyget anonyma inköp, som länge har varit efterfrågat.

Förvaltningens övriga synpunkter i sak rör framförallt förslaget kring skydd för så kallade visseblåsare och förslaget till ändring av avgiftssystemet. Sammanfattningsvis anser förvaltningen att kontrollförordningen möjligen förutsätter ett starkare skydd för visseblåsare än vad utredningen föreslår och förvaltningen lämnar härvid förslag på hur det kan lösas. Avseende förslaget om efterhandsdebitering anser förvaltningen att en sådan modell i princip är positiv, men att det finns en del praktiska problem som har förbisetts; bland annat hur ett sådant system riskerar att slå mot mindre företag och att den förutsedda minskade administrativa bördan för myndigheterna sannolikt är överdriven. Därutöver lämnar förvaltningen även ett par förslag avseende de nationella bestämmelserna om behöriga kontrollmyndigheter och verkställigheten av nämndens avgiftsbeslut som nämnden tidigare har påtalat och som lämpligen bör adresseras inom ramen för denna genomgripande genomlysning av livsmedelslagstiftningen.